

СТАТТЯ X

Суброгація

(1) Якщо Договірна Сторона або призначене нею агенство здійснюють якусь виплату будь-якому з її інвесторів в порядку гарантії чи по страховому контракту, цей платіж зараховується як стосовний до інвестиції, інша Договірна Сторона признаватиме дійсність суброгації на користь першої Договірної Сторони або призначеного нею агенства щодо будь-якого права або права власності, які має інвестор.

(2) Договірна Сторона або призначене нею агенство згідно з параграфом (1) про суброгацію прав інвестора матиме офіційний дозвіл на користування, при всіх обставинах, тими ж правами, що і інвестор, стосовно інвестицій та пов'язаних з ними доходів. Ці права можуть бути використані Договірною Стороною або агенством чи інвестором, якщо Договірна Сторона або агенство надає на це повноваження.

СТАТТЯ XI

Інвестиції у фінансовий сервіс

(1) Жодне з положень цієї Угоди не може тлумачитись з метою перешкодження Договірній Стороні приймати чи застосовувати обгрунтовані заходи, із причин захисту, як наприклад:

- (а) захист інвесторів, вкладників, учасників фінансового ринку, утримувачів страхових полісів, позивачів по страхових полісах чи осіб, до яких фінансові інституції є у відносинах фидуціарної зобов'язаності;

- (б) підтримка безпеки, стабільності, надійності чи фінансової відповідальності фінансових інституцій; та
- (в) забезпечення надійності та стабільності фінансової системи Договірної Сторони.

(2) Не зважаючи на параграфи (1), (2) та (4) Статті IX та не обмежуючи застосування параграфу (3) Статті IX, Договірна Сторона може запобігти чи обмежити перекази, що здійснюються фінансовою інституцією безпосередньо або на користь філіалу чи особи, що мають відношення до такої інституції чи постачальника переказів, шляхом використання неупереджених, недискримінаційних, справедливих заходів з метою підтримки, безпеки, стабільності, надійності чи фінансової відповідальності фінансової інституції.

(3) (а) В разі, якщо інвестор подає до арбітражного суду позов згідно зі Статтею 13, а Договірна Сторона-відповідач посилається на вищезгадані параграфи (1) та (2), арбітражний суд згідно зі Статтею XIII та запитом Договірної Сторони вимагатиме від Договірних Сторін письмове обґрунтування, чи є взагалі та у якій мірі названі параграфи є дійсною підставою позову інвестора по спірному питанню. Арбітражний Суд може не продовжувати розгляд справи до надходження обґрунтування згідно з цією Статтею.

(б) Згідно з запитом, отриманим відповідно до підпункту (3) (а), Договірні Сторони повинні згідно зі Статтею 15, підготувати письмове обґрунтування або на основі консультацій між ними, або за допомогою арбітражної комісії. Консультації будуть проводитись між органами фінансового сервісу Договірних

Сторін. Обґрунтування буде направлено до Арбітражного суду та передано у його розпорядження.

(в) Якщо, на протязі 70 днів з моменту запиту, зробленого арбітражним судом, не буде направлено запиту щодо створення комісії, згідно з підпунктом (3) (б), та арбітражним судом не буде отримано обґрунтування, арбітражний суд може продовжити розгляд справи.

(4) Комісії по розгляду спірних питань захисту та інших фінансових справ, проведуть необхідну експертизу специфічного фінансового сервісу, що розглядається.

(5) Підпункт (3) (б) Статті II не застосовується щодо фінансового сервісу.

СТАТТЯ XII

Заходи оподаткування

(1) Ніщо у цій Угоді, крім положень цієї Статті не буде застосовуватись щодо заходів оподаткування.

(2) Нічого у цій Угоді не впливатиме на права та обов'язки Договірних Сторін згідно з будь-якими угодами з оподаткування. У разі якихось розбіжностей між положеннями цієї Угоди та будь-якою такою угодою, положення тієї угоди застосовуватимуться у міру їх розбіжності.

(3) Згідно з параграфом (2) претензія інвестора відносно того, що заходи оподаткування Договірної Сторони порушують Угоду між центральними урядовими органами Договірної Сторони та інвестором стосовно інвестиції,

буде розглядатись як претензія про порушення цієї Угоди, якщо податкові органи Договірної Сторони, не пізніше ніж через 6 місяців з дня повідомлення про претензію інвестора, не визначать разом з інвестором, що ці заходи не суперечать цій Угоді.

(4) Статтю VIII можна застосовувати щодо заходів оподаткування, якщо податкові органи Договірних Сторін, не пізніше ніж через 6 місяців з дня повідомлення, зробленого інвестором про те, що він опротестує заходи оподаткування, визначать разом, що ці заходи не є експропріацією.

(5) У разі, якщо податкові органи Договірних Сторін не зможуть дійти згоди, як це було зазначено у параграфах (3) та (4) у шестимісячний термін після отримання повідомлення, інвестор може подати претензію на розгляд згідно зі Статтею XIII.

СТАТТЯ XIII

Рішення спірних питань між

інвестором та

Договірною Стороною, що отримує інвестицію

(1) Будь-яке спірне питання між однією Договірною Стороною та інвестором іншої Договірної Сторони, пов'язане з претензією, поданою інвестором стосовно того, що заходи, прийняті чи не прийняті Договірною Стороною, порушують цю Угоду, і що інвестор внаслідок такого порушення зазнав втрат та збитків, будуть по мірі можливостей, вирішуватись дружнім шляхом.

(2) Якщо спірне питання не було вирішено на протязі шести місяців з моменту, коли воно було підняте, дружнім шляхом, воно може бути передано

інвестором до арбітражного суду, згідно з параграфом (4). Для реалізації положень цього параграфу спірне питання вважається піднятим, в разі коли інвестор однієї Договірної Сторони надішле письмове повідомлення іншій Договірній Стороні, заявляючи, що прийняті чи не прийняті Договірною Стороною заходи порушують цю Угоду, і що інвестор, внаслідок такого порушення, зазнав втрат та збитків.

(3) Інвестор може передати спірне питання, як згадується в параграфі (1) на розгляд арбітражного суду, згідно параграфу (4) тільки якщо:

- (а) інвестор дав на це письмову згоду;
- (б) інвестор відмовився від свого права починати чи продовжувати будь-які дії, які стосуються заходів, заявлених як порушення цієї Угоди, та пов'язані з розглядом судами чи трибуналами Договірної Сторони, чи іншими процедурами вирішення спорів;
- (в) справа включає в себе оподаткування і умови, зазначені в параграфі (5) Статті XII було виконано; та
- (г) не більше ніж три роки минуло з дати, коли інвестор вперше дізнався чи повинен був дізнатися про порушення та про те, що інвестор зазнав втрат та збитків.

(4) Спірне питання на вибір інвестора, якого воно стосується, може бути передано на розгляд арбітражного суду до:

- (а) Міжнародного Центру по вирішенню інвестиційних спорів (ІКСІД), заснованого згідно з Конвенцією про вирішення інвестиційних спорів між Державами та Громадянами інших Держав, відкритої

для підписання у Вашингтоні 18 березня 1965 року (Конвенція ІКСІД), за умови, що Договірна Сторона-відповідач та Договірна Сторона інвестора є членами Конвенції; або

- (б) Додаткових Пільгових Правил Конвенції ІКСІД, якщо або Договірна Сторона-відповідач, або Договірна Сторона інвестора, але не обидві разом є членом Конвенції; або
- (в) Міжнародного Арбітру чи арбітражного суду "ad hoc", заснованого згідно з Арбітражними Правилами Комісії Організації Об'єднаних Націй з Права Міжнародної Торгівлі (ЮНІСТРАЛ).

(5) Кожна з Договірних Сторін таким чином, дає безумовну згоду на подання на розгляд спірного питання в Міжнародному Арбітражному Суді, згідно з положеннями цієї Статті.

(6) (а) Згода, надана згідно з параграфом (5) разом чи за згодою, наданою згідно з параграфом (3), або згодою, наданою згідно з параграфом (12), буде задовольняти наступні вимоги:

- (i) Письмова згода Сторін на участь у рішенні спірного питання для реалізації положень розділу 11 (Юрисдикція Центру) Конвенції (ІКСІД) з метою застосування Положень Додаткових Пільгових Правил для вирішення інвестиційних спорів, та
- (ii) "Письмова згода" для реалізації положень Статті 2 Конвенції Організації Об'єднаних Націй про Визнання та Виконання Рішень Іноземних Арбітражних Судів,

укладеної в Нью-Йорку 10 червня 1958 р. ("Нью-Йоркська Конвенція").

б) Будь-який судовий розгляд згідно з цією Статтею буде проходити у державі, яка є Стороною Нью-Йоркської Конвенції, та подані на розгляд претензії будуть розглядатись, як такі, що виникають у ході комерційних відносин чи операцій з метою виконання Статті (1) цієї Конвенції.

(7) Трибунал, заснований згідно з Положенням цієї Статті, вирішить спір відповідно до цієї Угоди та чинними правилами міжнародного законодавства.

(8) Трибунал може визначити тимчасову міру захисту для охорони прав Сторони-позивача, або для того, щоб гарантувати, що здійснення трибуналом юрисдикції є повністю ефективним, включаючи порядок збереження свідчень, які є у наявності чи під контролем Сторони-позивача, або для захисту правочинства, що здійснюється трибуналом. Трибунал не може визначити такий захід як накладення арешту на позов, або накладення заборони на захід, що є підставою для порушення цієї Угоди. Для цілей цього параграфу приймається, що рішення трибуналу носять рекомендаційний характер.

(9) Трибунал може виносити рішення, окремо або в комбінації, тільки по:

(а) питаннях фінансового збитку та іншим інтересам матеріального характеру;

(б) питаннях відновлення власності, в цьому випадку відшкодування полягає в тому, що Договірна Сторона, що є стороною у спорі, може компенсувати фінансові збитки та інші інтереси, матеріального характеру замість відновлення власності.

Трибунал може також компенсувати витрати згідно з чинними правилами арбітражу.

(10) Рішення арбітражу по відшкодуванню буде остаточним і обов'язковим, та вступить в силу на території кожної з Договірних Сторін.

(11) Будь-які положення цієї Статті без упередження відповідають правам Договірних Сторін відповідно до Статей XIV і XV.

(12) (a) Заяву про те, що Договірна Сторона порушує цю Угоду і те, що підприємство, що є юридичною особою, інкорпороване або створене згідно з законом цієї Договірної Сторони, понесло втрати та збитки за умови чи внаслідок порушення цієї Угоди, може бути подано інвестором іншої Договірної Сторони від імені підприємства, яке інвестор контролює безпосередньо або опосередковано, чи власником якого він є. В цьому випадку:

(i) рішення буде винесено по відношенню до підприємства, інтереси якого будуть заторкнуті;

(ii) вимагатиметься згода на арбітраж як з боку інвестора, так і підприємства;

(iii) як інвестор, так і підприємство повинні відмовитись від права розпочинати або продовжувати будь-які інші дії, пов'язані з заходом, що заявлений як порушення цієї Угоди, перед судами чи трибуналами Договірної Сторони, якої це стосується, або від будь-якої іншої процедури врегулювання спору.

- (iv) інвестор не може робити позов, якщо минуло більше ніж три роки з дати, коли підприємство вперше отримало чи повинно було отримати інформацію про заявлене порушення Угоди, що було причиною втрат та збитків.

- (б) Не зважаючи на підпараграф (12) (а), в разі, якщо Договірна Сторона-учасник спору позбавила інвестора контролю над підприємством, нижчезазначене не буде вимагатись:
 - (i) згода на арбітраж з боку підприємства згідно з пунктом (12) (а) ii);

 - (ii) відмова підприємства згідно з пунктом (12) (а) ii).

СТАТТЯ XIV

Консультації та обмін інформацією

Кожна з Договірних Сторін може запросити консультації по тлумаченню або застосуванню цієї Угоди. Інша Договірна Сторона позитивно розгляне це прохання. На запит будь-якої з Договірних сторін може здійснюватись обмін інформацією про заходи іншої Договірної Сторони, які можуть вплинути на нові інвестиції, інвестиції чи прибутки, які є об'єктом цієї Угоди.

Стаття XV

Спори між Договірними Сторонами

- (1) Будь-який спір між Договірними Сторонами, який стосується тлумачення або застосування цієї Угоди буде, по можливості, вирішуватись

доброзичливо шляхом консультацій.

(2) Якщо спір не може бути вирішено шляхом консультацій, його буде, на прохання будь-якої з Договірних Сторін, передано до арбітражу для винесення рішення.

(3) Арбітраж буде проведений для кожного спору. На протязі двох місяців, після отримання по дипломатичних каналах прохання про арбітраж, кожна Договірна сторона призначить по одному члену до арбітражної комісії. Ці два члени обирають громадянина третьої держави, якого, у разі згоди обох Договірних Сторін, буде призначено Головою арбітражної комісії. Голову буде призначено на протязі двох місяців з дати призначення інших двох членів арбітражної комісії.

(4) Якщо на протязі термінів, обумовлених у параграфі (3) цієї Статті, необхідні призначення не будуть зроблені, будь-яка з Договірних Сторін може, у разі відсутності іншої домовленості, запропонувати Президенту Міжнародного Суду здійснити необхідні призначення. Якщо Президент є громадянином однієї з Договірних Сторін, чи в силу інших обставин не може виконувати зазначені функції, Віце-Президенту Міжнародного Суду буде запропоновано зробити необхідні призначення. Якщо Віце-Президент є громадянином однієї з Договірних Сторін, чи в силу обставин не може виконувати зазначені функції, наступному за старшинством члену Міжнародного Суду, який не є громадянином жодної з Договірних Сторін, буде запропоновано зробити необхідні призначення.

(5) Арбітражна комісія визначає свою власну процедуру. Арбітражна комісія приймає своє рішення більшістю голосів. Це рішення буде обов'язковим для обох Договірних Сторін. В разі відсутності іншої

домовленості, рішення комісії буде прийнято на протязі шести місяців після призначення Голови згідно з параграфами (3) та (4) цієї Статті.

(6) Кожна Договірна Сторона буде нести витрати за свого члена Арбітражної комісії і за його представництво в арбітражному процесі; витрати, пов'язані з представництвом Голови та всі інші витрати буде розподілено порівну між Договірними Сторонами. Проте, Арбітражна комісія може своїм рішенням покласти більшу частину витрат на одну з Договірних Сторін, і це рішення буде обов'язковим для обох Договірних Сторін.

(7) Договірні Сторони на протязі шестидесяти днів з моменту винесення рішення Арбітражною комісією мають дійти згоди щодо способу врегулювання спору. Ця згода, як правило, реалізує рішення Арбітражної комісії. Якщо Договірні Сторони не змогли дійти згоди, Договірна Сторона, ініціатор спору, має право на компенсацію чи відшкодування за втрачену користь у розмірі, еквівалентному тому, що було визначено Арбітражною комісією.

Стаття XVI

Транспарентність

(1) Договірні Сторони на протязі дворічного терміну після набуття чинності цією Угодою обмінюються листами, в яких будуть перераховані заходи, оскільки це можливо, які не підпадають під зобов'язання, визначені у параграфах (3) (a), Статті II, IV або у параграфах (1) і (2), Статті V.

(2) Кожна Договірна Сторона оперативно публікує, оскільки це можливо, або іншим чином забезпечує доступність до своїх законів, постанов, процедур та принципів загального адміністративного управління, які мають відношення

до будь-якого питання, що регулюється цією Угодою, для всіх зацікавлених осіб або іншої Договірної Сторони.

Стаття XVII

Застосування та загальні винятки

(1) Ця Угода застосовується до будь-якої інвестиції, здійсненої інвестором однієї з Договірних Сторін на території іншої Договірної Сторони, як до, так і після набуття чинності цією Угодою.

(2) Жодне положення цієї Угоди не може тлумачитись таким чином, щоб перешкодити Договірній Стороні приймати, підтримувати або вводити в дію будь-які заходи, які Договірна Сторона вважає необхідними для забезпечення здійснення інвестиційної діяльності на її території без шкоди для навколишнього середовища.

(3) За умов, що ці заходи не застосовуються довільним чи невиправданим чином, або не становлять прихованого обмеження для міжнародної торгівлі та інвестицій, ніщо в цій Угоді не може тлумачитись таким чином, щоб заважати Договірній Стороні приймати або підтримувати заходи, включаючи нижчезазначені заходи по збереженню навколишнього середовища:

- (а) заходи, необхідні для узгодження законів чи постанов, що не суперечать положенням цієї Угоди;
- (б) заходи, необхідні для захисту здоров'я людей, рослинного та тваринного світу, або
- (в) таких, що пов'язані зі збереженням живих та неживих природних ресурсів, які вичерпуються.

Стаття XVIII

Вступ в дію та припинення дії Угоди

(1) Кожна Договірна Сторона письмово повідомить про завершення процедур, які вимагаються на її території, для набуття чинності цією Угодою. Ця Угода вступить в силу з дати отримання останнього із двох повідомлення.

(2) Ця Угода залишатиметься чинною до того часу, поки одна з Договірних Сторін не повідомить письмово іншу Договірну Сторону про свій намір припинити дію Угоди. Припинення дії цієї Угоди вступить в силу через один рік, після отримання іншою Договірною Стороною повідомлення про припинення дії Угоди; відносно інвестицій або зобов'язань інвестувати здійснення перед датою припинення дії цієї Угоди, положення Статтей з I по XVII включно цієї Угоди залишатимуться в силі на протязі 10 років.

На посвідчення цього нижчепідписані підписали цю Угоду:

Здійснено у м. Оттаві "24" жовтня 1994 року у двох примірниках, кожний українською, англійською та французькою мовами, причому всі три тексти мають однакову силу.

За Уряд України

За Уряд Канади

Додаток

(1) У відповідності до підпараграфу (2) (г), Статті IV Україна зберігає за собою право робити та підтримувати винятки у сферах та видах діяльності, зазначених нижче:

підприємства атомного машинобудування; морський транспорт, включаючи океанське прибережне судоплавство; повітряний транспорт; атомна електроенергетика; приватизація об'єктів освіти, спорту, медицини та науки, які фінансуються за рахунок державного бюджету; підприємства по видобутку солі; підприємства по видобутку та переробці рідкоземельних та інших радіоактивних елементів; володіння та управління телевізійними та радіотрансляційними станціями; власність на землю.

(2) У відповідності до підпараграфу (2) (г), Статті IV Канада зберігає за собою право робити та підтримувати винятки у сферах та видах діяльності, зазначених нижче:

- соціальні послуги (себто-публічний нагляд за виконанням законів; служба виправлення; гарантія отримання доходів або страхування; соціальний захист та страхування; виплата соціальної грошової допомоги; народна освіта; набуття професії; охорона здоров'я та дітей);

- послуги в будь-якому іншому секторі;

- урядові цінні папери згідно з SIC 8152;

- вимоги до резидентів країн щодо права власності на приокеанські землі;

- заходи, які забезпечують виконання Угод по нафті та газу з Північно-західних територій та Юкону.

(3) Для цілей цього Додатку, SIC означає, у відношенні до Канади, номери Стандартної індустріальної класифікації, як це визначено у четвертому виданні 1980 року Стандартної індустріальної класифікації Міністерства статистики Канади.